

Mundtlig beretning ved Danske Ældreråds repræsentantskabsmøde 2019

***

2019 er et historisk år for Danske Ældreråd. Vores landsorganisation blev stiftet i 1999, og vi kan med dette repræsentantskabsmøde fejre 20 års jubilæum.

Meget er ændret i løbet af de 20 år. Vi er gået fra 270 efter kommunalreformen til 98 ældre-/seniorråd. Vi har fået mange flere ældre borgere at repræsentere.

Og med flytningen af opgaver fra region til kommuner har vi som ældreråd fået mulighed for at påvirke politikken på langt flere områder.

I løbet af de sidste 20 år har vi som ældreråd opnået nogle positive vilkår. Både gennem lovgivningen, og i det daglige samarbejde med politikere og forvaltning. Vi skal som ældreråd høres i alle sager, der vedrører ældre, og langt de fleste steder fungerer ældrerådene som gode og konstruktive sparingspartnere og rådgivere for kommunale politikere og forvaltninger.

Det er vigtigt, vi holder fast i det positive udgangspunkt og værner om det. Både i de enkelte ældreråd og i vores landsorganisation.

Zoomer vi ind på det seneste år, så har det på mange måder været et spændende år for Danske Ældreråd. Et år, som i høj grad har stået i sundhedens tegn.

Sundhedsaftaler, de kommunale akutfunktioner og regeringens sundhedsreform er bare nogle af de temaer, der har haft stor faglig, politisk og praktisk betydning i året.

***

Bestyrelsen vedtog i sommer 2018 en ny mærkesag om 'en akutfunktion med kvalitet og uden egenbetaling'. Det må ikke koste penge at blive syg og modtage behandling i det danske sundhedsvæsen.

Mærkesagen tager udgangspunkt i en undersøgelse fra sommeren 2018, som regionsældrerådet i Region Midtjylland har lavet. Undersøgelsen viste, at der blandt kommunerne i regionen var forskellig praksis i forhold til egenbetaling. I nogle kommuner var opholdet gratis, mens borgere i andre kommuner blev opkrævet betaling mellem 120 og 150 kroner per døgn for mad, linned og tøjvask.

Danske Ældreråd skrev til sundhedsminister Ellen Trane Nørby i efteråret og opfordrede til, at reglerne blev ændret, så det blev klart, at der ikke kan opkræves betaling for ophold på akutpladser.

Vi er meget tilfredse med, at reglerne her i starten af 2019 er ændret, således at kommunerne ikke længere tager betaling for ældres ophold på akutpladser.

***

I januar fik vi det længe ventede udspil til en ny sundhedsreform. En sundhedsreform, som lægger op til, at flere opgaver skal løses tættere på borgerens hjem og flyttes ud i kommunerne. Bliver sundhedsreformen en realitet, som den nu er skitseret, vil vi få 21 nye sundhedsfællesskaber, hvor sygehuse, praktiserende læger og kommunerne i fællesskab skal tage ansvar for, at borgerne får en hjælp, der hænger sammen.

Danske Ældreråd var i januar til møde med sundhedsministeren og ministeren for offentlig innovation om sundhedsreformen. Her var vores budskaber til regeringen:

For det første, at vi deler målsætning om, at flere ældre skal hjælpes tæt på hjemmet, så de undgår indlæggelser på sygehus. Men kvaliteten skal være i orden, og at der derfor skal stilles nationale krav til kvaliteten i det nære sundhedsvæsen.

For det andet var vores budskab, at det bør være et krav til de 21 sundhedsfællesskaber, at de skal inddrage os. Det bør med andre ord være helt tydeliggjort, at ældrerådene skal høres i forhold arbejdet i sundhedsfællesskaberne.

Vi skal i ældrerådene komme styrket ud af arbejdet med sundhedsreformen. Det gælder uanset, hvilke partier der vinder regeringsmagten ved det kommende valg.

***

Springer vi fra sundhedspolitikken videre til ældrepolitikken, så vil jeg starte med at nævne et lovforslag, som på papiret så lille og ubetydeligt ud – men som ville have været et klart tilbageskridt, hvis det ikke var blevet taget af bordet.

Her tænker jeg naturligvis på ældreminister Thyra Franks lovforslag om at afskaffe tilsynspolitikkerne i hjemmeplejen. Et lovforslag, som Danske Ældreråd var meget imod, fordi det ville fjerne kommunernes pligt til at lave en tilsynspolitik for hjemmeplejen og derved også ældrerådernes mulighed for indsigt.

Danske Ældreråd gik imod forslaget og mange organisationer på ældreområdet valgte at bakke op om Danske Ældreråds synspunkter.

Vi har i Danske Ældreråd haft en god dialog med ældreministeren om problemerne i lovforslaget, og vi er tilfredse med, at hun på den baggrund i januar besluttede sig for at trække lovforslaget.

***

Et andet vigtigt tema, vi har drøftet med ældreministeren i år er værdighed i ældreplejen.

Ældreministeren inviterede i sommeren 2018 alle ældreråd til dialogmøder om værdighed i ældreplejen. Der var stor tilslutning og debatlyst på de i alt fem dialogmøder.

Diskussionerne tog udgangspunkt i ældreministerens eget visionspapir om værdighed i ældreplejen, men ældrerådene valgte også at tage fat på emner som normeringer på plejehjem, serviceniveauer og rekruttering af medarbejdere i dialogen med ministeren.

Det er første gang, at den ansvarlige minister inviterer ældrerådene til dialog på den måde, og jeg synes, det sender et positivt signal til os som organisation og til det arbejde, der gøres i ældrerådene landet over.

***

Værdighed i ældreplejen er også et tema, som har fyldt meget i dette beretningsår både på landsplan og lokalt i de enkelte ældre-/seniorråd.

I 2018 blev der nedsat et nyt nationalt videnscenter for værdig ældrepleje i Sundhedsstyrelsen, og Danske Ældreråd har fået en plads i det nationale råd, der rådgiver det nye videnscenter.

Danske Ældreråd har også fået mulighed for at udpege tre ældrerådsmedlemmer, der nu sidder i en referencegruppe for borgere og pårørende under dette videnscenter.

Det er positivt, for på den måde får vi mulighed for at bringe ældrerådernes erfaringer ind.

***

På det lokale niveau har ældrerådene i 2018 været optaget af at revidere værdighedspolitikkerne, i særdeleshed at sikre, at intentionerne i værdighedspolitikkerne faktisk afspejles i den politik, der føres.

For der skal naturligvis være en sammenhæng mellem intentionerne i værdighedspolitikken og de reelle politiske prioriteringer på ældreområdet. Det er bare ikke altid, at vi oplever, at det er tilfældet.

Mange husker nok sagen fra Assens. Indtil for nylig var rengøring hver femte uge og ingen gulvvask det serviceniveau, som man tilbød sine ældre borgere i Assens Kommune. Ældrerådet i Assens havde ellers gennem flere høringsvar til kommunens politikere peget på, at sådan et serviceniveau var alt for lavt og ude af trit med kommunens egen værdighedspolitik.

Desværre var politikerne ikke lydhøre over for ældrerådets argumenter, og derfor skrev ældrerådet i begyndelsen af januar i år skrev til både ældreminister Thyra Frank og Ankestyrelsen. Ankestyrelsen gik som tilsynsmyndighed ind i sagen, og Assens Kommune besluttede i forlængelse heraf i februar at genindføre det oprindelige.

Det, mener jeg, er et eksempel på godt ældrerådsarbejde!

***

Sagen fra Assens står ikke alene. Forskningscentret VIVE kom i februar med en rapport, som viser, at der blandt de svageste ældre er sket et markant fald i andelen, som modtager praktisk hjemmehjælp i løbet af de seneste 10 år.

Det resultat kommer ikke bag på os i Danske Ældreråd. Vi oplever, at kommunerne er pressede på økonomien, og at der sker serviceforringelser i flere og flere kommuner. Fra ældreråd landet over afgives høringsvar, hvor der råbes vagt i gevær i forhold til besparelser på ældreområdet.

Som det fremgår af forslag til udtalelse, så mener bestyrelsen, at grænsen for forringelser er nået. Vi vil ikke være vidne til, at de svageste ældre ikke får den hjælp, de behøver.

Det er derfor vigtigt, at der også fra statslig side tilføres de nødvendige midler, så alle kommuner kan levere en tryk og værdig pleje til ældre.

***

Ikke alene kommunerne er pressede økonomisk, men også flere og flere ældreråd. Faktisk så meget, at et seniorråd har følt sig nødsaget til at melde sig ud af Danske Ældreråd. Det er seniorrådet i Høje-Taastrup Kommune, der med virkning fra 2020 har meldt sig ud og derfor ikke er med i dag.

I bestyrelsen er vi rigtig ærgerlige over, at det er kommet så vidt i Høje-Taastrup. Vi har været i god dialog med seniorrådet, og vi har også haft kontakt til borgmesteren. Der er ingen tvivl om, at vi som organisation står stærkest, når vi har 100 procent medlemstilslutning. Derfor er det også mit håb, at vi snart igen kan få seniorrådet i Høje-Taastrup med ombord.

Vi skal i Danske Ældreråd hele tiden have fokus på vores kerneopgave med at styrke og videreudvikle ældrerådene i deres lokale virke. Vores landsorganisation bliver ikke stærkere end de ældreråd, vi repræsenterer. Det er lokalt, at de vigtigste kampe skal kæmpes.

***

Jeg ser på mange måder et Danske Ældreråd i god form. Et Danske Ældreråd, som arbejder målrettet og fokuseret med at påvirke ældrepolitikken i den rigtige retning.

Danske ældreråd har haft et rekordstort antal deltagere på både temadage, konferencer og repræsentantskabsmøde. I alt har 1910 af jer deltaget i arrangementer i løbet af året. Det er en flot tilslutning, som ikke alene viser, at vores arrangementer er relevante og interessante for ældrerådene. Det afspejler også, hvor ihærdigt ældrerådene arbejder på at opbygge kompetencer og sikre sig indflydelse i kommunerne. Og et Danske Ældreråd som leverer på sin kerneopgave i forhold til at understøtte og videreudvikle ældrerådene i deres arbejde lokalt.

Men jeg ser også et Danske Ældreråd, som naturligt er mærket af Erik Stagsteds pludselige afgang som formand den 27. februar. Det er klart.

***

Jeg tror, det er vigtigt, at vi nu giver os selv mulighed for at se fremad og mulighed for rette fokus mod det arbejde, vi er sat i verden for. Næmlig at bidrage til, at alle ældre får et godt liv. Både lokalt og nationalt.

I dag skal vi på bedste demokratiske vis vælge en ny formand blandt ikke mindre end tre kandidater.

På den anden side af dette repræsentantskabsmøde har vi altså ikke alene en ny formand, men også en ny bestyrelse og et nyt formandskab, som står klar til at trække i arbejdstøjet. Det er dem, der skal sætte retning for Danske Ældreråds arbejde i de kommende år.

***

Tilbage har jeg kun at sige tak.

Tak til den afgangende bestyrelse for jeres store indsats.

Jeg vil også sige tak til sekretariatet for jeres daglige engagement og arbejde for Danske Ældreråd. I har stor faglig, politisk og organisatorisk indsigt, som er helt afgørende for den fortsatte udvikling af vores organisation. Jeg mener, at vi med jer sekretariat er klædt rigtig godt på til fremtiden.

Tak for ordet!